

Favoritrader från favorittexter

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Läsa och förstå texter, välja ut rader som var och en berättar något och dessutom kombinera dessa rader för att skapa en ny helhet. Tricky!

Läraren reflekterar

Katarina Lycken Rüter har tipsat om Tumgreppspoesi ([läs mer här](#)) där ett ny dikt skapas av flera olika verk. Detta tips påminner om Tumgreppspoesi, men bygger mer på att läsaren (eleven) gör aktiva val snarare än överlåta valet till slumpen. Då eleverna själva får välja "författare" är det dessutom ett sätt att använda elevernas språkliga domäner i undervisningen, ett sorts elevinflytande alltså.

Metod

Eleverna plockar **favoritrader** från sina **favoritlåtar** av sin **favoritartist**. Det går ju lika bra att använda andra texter, till exempel av författare, debattörer (tänkt en dikt skapad av raderna från Peter Wolodarski, Robert Ashberg eller Inger Enkvist), bloggare, dataspel eller reklamkampanjer. Eleverna kopierar rader från olika texter och sammanställer detta i ett dokument. Om eleverna använder papper och penna är det lämpligt att skriva meningarna på smala remsor (så att ordningen på meningarna enkelt kan ändras). Kom ihåg att eleverna bör anteckna från vilken text raderna är hämtade ifrån (se bilden nedan). Eleverna flyttar på delarna så att en helhet växer fram. Till sist sätter de en passande titel på det nya verket. Publiceras på lämpligt ställe, varför inte tillsammans med en passande bild som förstärker budskapet? I kortformat:

- Presentera idén med dina egna favorittexter eller bifogade *Die Mauer 2017*. Eleverna brukar uppskatta när läraren delar med sig något personligt. Varför inte bjussa på ett minne när du ändå är i farten?
- Eleven väljer ut ett antal favorittexter, till exempel tio.
- Välj en favoritrad ur varje text.
- Vad har raderna gemensamt? Vilket tema kan passa?
- Går det att ställa meningar mot varandra? Kontraster?
- Går det att bygga en kronologi?
- Går det att gruppera meningarna?
- Eller ska lösryckta rader förmedla en känsla?

Om några av raderna inte passar in i helheten kan eleverna enkelt gå tillbaka till källan och välja en ny.

Exempel – DIE MAUER 2017

Halt här får ingen passera,
fick jag vrida tillbaks tiden,
vi fryser ihjäl, det är så kallt.

Ridande på var sin häst, skriker dom att vi vet bäst,
jag kommer aldrig, jag kommer aldrig, kommer, kommer aldrig komma hem.
Kan du inte byta ut ditt namn så byt planet,
jag behöver en mun till för att kunna andas.

Med freden kommer tystnaden,
för på avstjälpningscentralen råder tystnad och full kontroll,
och jorden snurrade öde och tom.

Vi skulle få leva här.

DIE MAUER 2017 JOAKIM THÅSTRÖM

Halt här får ingen passera, DIE MAUER
fick jag vrida tillbaks tiden, FAN FAN FAN
vi fryser ihjäl, det är så kallt. 800°

Ridande på var sin häst, skriker dom att vi vet bäst, ALLA VISA MÅN
jag kommer aldrig, jag kommer aldrig, kommer, kommer aldrig komma hem. FLYKTSODA
Kan du inte byta ut ditt namn så byt planet, ALLA VILL TILL HIMLEN
jag behöver en mun till för att kunna andas. KRIGET MED MIG SJÄLV

Med freden kommer tystnaden, FRED (B. AFZELIUS)
för på avstjälningscentralen råder tystnad och full kontroll, MENTAL ISTID
och jorden snurrade öde och tom. BIBEL

Vi skulle få leva här. DIE MAUER

Lgr 11 Förmåga (kopplingar till årskurs 9)

Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. **Lyrisk**, dramatik, sagor och myter.

Kunskapskrav

Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor om omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika verk.